

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Ch. A.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2019, č. j. 4 A 72/2019 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Ing. Jakubovi Backovi **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2019, č. j. KRPA – 359488 - 13/ČJ- 2019-000022 -ZSV, byl žalobce v souladu s § 124 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění, doba zajištění byla stanovena na 30 dnů. Došlo k tomu poté, co byl žalobce trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 15. 10. 2019, č. j. 67 T 124/2019, odsouzen za spáchání přečinu dle § 283 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, tím, že dne 12. 10. 2019 neoprávněně prodal 0,81 g kokainu, a byl mu za to uložen trest odnětí svobody v trvání jednoho roku s podmíněným odkladem na dobu 5 let, peněžitý trest ve výměře 6000 Kč, propadnutí utržené částky a vyhoštění na dobu 5 let. Žalovaný se žalobcem téhož dne zahájil správní řízení ve věci správního vyhoštění, a jelikož vyvodil nebezpečí, že by žalobce mohl narušit veřejný pořádek a uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování by k eliminaci jeho další trestné činnosti nepostačovalo, přistoupil též k jeho neprodlenému zajištění. Dne

29. 11. 2019 byl stěžovatel letecky vyhoštěn do Itálie (zde měl povolení k pobytu rodinného příslušníka občana EU).

[2] Proti výše označenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž namítal, že byl sice odsouzen za přečin, ale natolik nezávažný, že trest odnětí svobody mu byl uložen pouze podmíněně, a proto byl závěr správního orgánu o tak závažném ohrožení veřejného pořádku, že bylo nutné jej zajistit, je nesprávný.

[3] Městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl s tím, že podmínky pro zajištění byly naplněny; vůči žalobci bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a správní orgán správně posoudil, že použití zvláštních opatření za účelem vycestování cizince dle § 123b zákona o pobytu cizinců by v jeho případě nepostačovalo. Městský soud se ztotožnil s tím, že žalovaný vyhodnotil protiprávní jednání žalobce jako rozporné se zájmem společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizince na území ČR a že současně existuje pochybnost o jeho následném dodržení pokynů Policie ČR i obava z pokračování v jeho trestné činnosti, jíž by ohrozil zájem státu.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uplatňuje kasační námitky dle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel předně nesouhlasí s názorem městského soudu, že na jeho případ nejsou aplikovatelné rozsudky Nejvyššího správního soudu vykládající zákon o azylu, neboť zajištění podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je obdobné použitému zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců; judikatorní závěry ohledně míry ohrožení veřejného pořádku k jednomu z těchto typů zajištění tak lze jistě použít i na ten druhý. Stěžovatel pak především trvá na tom, že žalovaný vybočil z mezí aplikovatelnosti § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Toto vybočení spatřuje v tom, že žalovaný nezhodnotil skutečnost, že byl stěžovateli za spáchaný přečin uložen pouze výchovný trest nespojený s přímým odnětím svobody; z rozhodnutí trestního soudu přitom vyplynulo, že podmíněně odložený trest odnětí svobody byl dostatečný a na stěžovatele nebylo potřeba působit přímým výkonem trestu odnětí svobody. Institut zajištění má dle stěžovatele využití spíše u cizinců, kteří si svůj trest již odpykali, ale i nadále představují nebezpečí pro veřejný zájem; pro případy obdobné případu stěžovatele není na místě tento typ zajištění aplikovat. Stěžovatel byl na území České republiky legálně, a proto ani nelze tvrdit, že by ohrozil veřejný pořádek na úseku pobytu cizinců. Ačkoliv se tedy stěžovatel dopustil jednání, které za jistých okolností může být podnětem správního vyhoštění, nelze tvrdit, že by závažně ohrožovalo veřejný pořádek. Městský soud i žalovaný však ke stěžovateli primárně přistupovali jako k osobě, u které je potřeba přistoupit k omezení osobní svobody, a proto dle názoru stěžovatele jejich rozhodnutí nemohou obstát.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu z důvodů a v rozsahu uplatněném v kasační stížnosti; současně zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jestliže bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Podmínky tohoto ustanovení byly v případě stěžovatele naplněny, neboť s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, žalovaný podrobně vyhodnotil, že uložení žádného ze zvláštních opatření za účelem vycestování nepostačuje a zároveň stěžovatel závažně narušuje veřejný pořádek, neboť není vyloučena reálná obava z opakování jeho trestné činnosti, za niž byl odsouzen.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že obecně judikaturu vázanou k zajištění cizince podle zákona o azylu nelze na zajištění podle zákona o pobytu cizinců plošně aplikovat, neboť podmínky těchto druhů zajištění nejsou totožné; zejména co se týče subjektů – § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců se vztahuje na případ cizince staršího 15 let, jestliže bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, zatímco § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu dopadá pouze na žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Ačkoli jsou obě ustanovení odlišná i ve formulaci zásahu do veřejného pořádku, je možné judikaturu druhého typu *přiměřeně* použít, pokud se zabývá obecnými výkladovými problémy. Proto lze stěžovateli přisvědčit, že k jím citované judikatuře vztahující se k zajištění podle zákona o azylu bylo možné do určité míry, tj. co se týče vymezení ohrožení veřejného pořádku, přihlídnout, avšak vždy s dostatečným vyhodnocením skutkových odlišností od řešeného případu. Městský soud ostatně dospěl ke shodným závěrům, proto není jasné, proč stěžovatel trvá na přirovnání k zajištění podle zákona o azylu.

[11] Přestože lze k východiskům stěžovatelem citované judikatury přihlídnout, Nejvyšší správní soud se již neztotožňuje s jejich aplikací provedenou stěžovatelem, neboť není přiléhavá. Lze souhlasit se závěry, že ohrožení veřejného pořádku bude zpravidla možné vymezit jako skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, i že nelegální pobyt cizince ve spojení s nerespektováním rozhodnutí o správním vyhoštění, tj. nevycestováním ve stanovené době, nelze samo o sobě kvalifikovat jako nebezpečí pro veřejný pořádek. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s hodnocením míry ohrožení veřejného pořádku tak, že pokud intenzita porušování právního řádu dosáhne trestněprávní dimenze (pravomocné odsouzení v trestním řízení), jedná se již zpravidla o nebezpečí pro veřejný pořádek. Argumentaci stěžovatele, že byl odsouzen pouze za přečin, za který mu byl uložen jen výchovný trest nespojený s přímým odnětím svobody (podmíněně odložený), což není natolik závažným ohrožením veřejného

pořádku, aby bylo nutné aplikovat § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, však již nelze označit za správnou.

[12] Závažnost spáchaného skutku je zde dána již tím, že stěžovatel byl pravomocně odsouzen trestním příkazem, který má povahu odsuzujícího rozsudku. Skutečnost, že se jednalo „pouze“ o přečin, pak nic nemění na tom, že jednání stěžovatele dosáhlo trestněprávní dimenze. Absence nepodmíněného trestu rovněž neznamena, že by se jednalo o nezávažný čin. Stěžovatel do řízení nevnesl žádný podnět, který by naznačoval potencialitu nápravy, naopak bylo více než zřejmé, že nemá prostředky potřebné na živobytí ani k odletu z ČR, které by si ve své situaci mohl obstarat nejsnáze recidivou své předchozí trestné činnosti. Dle Nejvyššího správního soudu byla v případě stěžovatele míra ohrožení veřejného pořádku potřebná k použití daného typu zajištění naplněna.

[13] K námitce, že ke stěžovateli bylo přistupováno jako k osobě, kterou je třeba omezit na osobní svobodě zajištěním, Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná pouze o stěžovatelovu domněnku, neboť k němu tak přistupováno nebylo. Jak již vyvodil zdejší soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2019, č. j. 6 Azs 155/2019 – 18, zajištění za účelem správního vyhoštění lze aplikovat nezávisle na existenci lhůty stanovené soudem v rámci uložení trestu vyhoštění. Důvodem zajištění stěžovatele nebyl jemu uložený podmíněný trest odnětí svobody, nýbrž zjištění žalovaného, že u stěžovatele je dáno nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Zajištění za účelem správního vyhoštění je sice faktickým omezením osobní svobody, má však úplně jiný charakter než trest odnětí svobody, jelikož se jedná spíše o preventivní opatření; nemá za cíl cizince potrestat, pouze předejít negativním společenským jevům. To ostatně vyplývá již z rozdílných charakteristik trestního a správního vyhoštění; dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 9 Azs 176/2017 – 26, je „*účelem trestu vyhoštění zabránit cizincům v dalším páchání trestné činnosti na území České republiky. Správní vyhoštění je zákonem definováno jako ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Správní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Uvedený zákaz pobytu není sankcí, ale preventivním správním opatřením, který nesleduje represivní účel.*“ I proto je tato výtku stěžovatele bezpředmětná.

[14] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že námitky stěžovatele, dle nichž byl na území České republiky legálně a nedopustil se ani jiného ohrožení veřejného pořádku na úseku pobytu cizinců, jsou vzhledem k výše uvedenému taktéž zcela nepodstatné. I ze stěžovatelem citované judikatury vyplývá, že ohrožením veřejného pořádku dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, tj. *jakéhokoli* veřejného zájmu, nikoliv pouze na úseku pobytu cizinců. Opačný výklad by vedl k absurdním závěrům, že porušení povinností cizince dle zákona o pobytu cizinců by bylo důvodem zajištění, avšak např. spáchání trestného činu již nikoli.

[15] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry městského soudu, které obsahují přezkoumatelné úvahy, na základě nichž městský soud dospěl k závěru o důvodnosti zajištění stěžovatele. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

pokračování

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady přesahující jeho správní činnost nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[17] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 20. 11. 2019, č. j. 4 A 72/2019 – 17, ustanoven zástupcem JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát; dle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], za něž mu náleží odměna ve výši 3100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna zástupce se dále zvyšuje o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, neboť zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH. Celkem tedy odměna a hotové výdaje advokáta v řízení o kasační stížnosti činí částku 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena ustanovenému zástupci do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 9. listopadu 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu